

MAGYAR KURIR

Bétsből, Június' 30-dikán 1818.

Politikai Megjegyzések.

A' *Ménusmellyéki* és a' *Brüsszseli* újságlevelekben két oktató tikkelyeket találunk, mellyek, nem mint újságok, hanem tsak mint a' sokféle, tévedésre vezérelhető hírek között, az olvasó közönségnek gondolkodását mint valamely kézen fogva vezető kalauzok, úgy közöltetnek a' nevezett levelekben: —“

„A' Pruszsiai Királyi Udvar (ezek a' *Ménusi* újságlevelek' szavai), Diplomatikai módon megkérdeztetvén, minden késedelmezés nélkül és hivatalyszerént való módon kinyilatkoztatta, melly kész legyen ő, a' hozzá is érkezett híreknek megigazítására, azért, hogy megmutassa, melly nagyon hajlandó legyen ő arra, hogy a' fundamentum nélkül való híreknek hiteles megczáfoltatása által, a' tőle kívántatott megnyugtatót megszeresse. Ehez képest a' Német Szövetség-nél megünnepelt lévő Pruszsus Minister és Követ Gróf *Goltz* Udvari Fő Marschal, olly útasítást kapott a' maga Udvarától, hogy Pruszsus Király ő Felségének nevében, tegye, különös, 's a' mostani állapotra nézve fontos nyilatkoztatás által közönségessé, azt: hogy most, nem valami olly értelemben vétetett Congresszusrol van egygyezés, milyen a' Bétsi volt, hanem tsak külömbkülömb Monarkháknak özszejövele ezen egygyezésnek a' tárgya, 's fog *Aachen*-ben tartatni; hogy ezen özszejövetelnek célzásától minden *territorialis* változások idegenek; és ennek, az Orrzágló Fe-

jedelmek között fennálló barátság' köteleinek megerössítettése mellett, egyész fő célja egyedül tsak a' leszen, hogy az a' hely (Rang) meghatározassék, mellyet Német országnak, az után, hogy a' Szövetséges seregek Frantziaországból kijöttek, Europa' tsendességének 's közönséges békességének bátorságára nézve, tartani kell. Végre az is oda adatik ezen nyilatkoztatáshoz, hogy: mivel itt semmi Congresszusrol nints szó, hanem egyedül tsak a' Monarkháknak barátságos és bizodalmas özszejövele van elintéztetve: erre nézve nem is fognak ide semmi más Udvaroknak és Orrzágló Fejedelmeknek Diplomatikai Agenseik botsáttatni. Ugyan ezen Nyilatkoztatást, *Circular* formában, a' más Udvarok Párisban lévő Követjeikkel is közölte a' Párisi Pruszsus Követtség.“

A' másik Oktató tikkelynek, mellyet a' *Brüsszseli Orákulum* Jun. 13-dikán közöl, ez a' foglalata: —“

„Mi, mind ez ideig megtartoztatuk magunkat attól, hogy Olvasóinknak azon nevetséges híreket tudokra adtuk volna, mellyeket hazánkban elterjeszteni iparkodnak: hanem, minthogy az a' tsendes békeség, mellyel élni szerentsénk van, azon elméknek, mellyek a' rendkívülvaló történetekhez illy sok esztendő óta hozzá szoktak, nyughatatlanságot okoz, 's őket akár mi elhírelt gyávaságoknak felkapására hajlandókká teszi; erre nézve újságírói kötelességünk az ilyen embereknek könnyűhivőségeket meginteni 's a' fundamentum nélkül való félelmet

eloszlatni. Egy Rénusi újságlevélnek tett e' napokban arról beszélni, hogy a' Luxemburgi Nagyhertzege Kliviával fel fogna tseréltetni; 's minthogy ez a' beszéd akkor nem nagy hitelt kapott, most már azt erősítik a' mi politikai meszszelatóink, hogy (a' volt Catholicum) Belgium az Anglusoknak fogna Hannoveráért engedtetni. Tsak mi kevés gondolkodás is elég lehetne annak általlatására, hogy melly képtelen lenne ezen tserélés, 's hogy e' nem egyebet vonna maga után, hanem az Europai dolgok' jelenvaló 's állandó fundamentomra helyheztetett állapotjának felfordittatását. Belgium' sorsa másolhatatlanul meg van állittatva. Európának boldogittatására nézve egy új Királyság állítódott elő, melynek a' Belgák egygyik fő részét teszik, melynek kebelében minden jövendőbéli gazdag áldások' tsirája feltaláltatik, 's fekvése által arra van határoztatva, hogy Frantziország' jövendőbéli célzásai ellen egy retentő sántzot formáljon. Bizzuk az időre tsirázásban lévő intézeteinknek tökéletesülését; lássunk utánna állapotunknak tiszta hazaszeretet által lehető boldogittatásához, 's kiváltképpen el ne felejtkezünk azokról az önn' kényi Országiasokrol soha, mellyeknek jármát husz esztendőig görbedve bordoztuk."

Nagy Britannia.

A' Régens Princz Jun. 10 - dikén a' Parlamentum' üléseit nem tsak berekesztette, hanem ezen hét esztendőktől fogva fennálló Parlamentumot, egyszermind végképpen eloszlatta, ily beszédet intézvé a' két háznak egygyütt lévő tagjaihoz: —"

„Lordjaim és Uraim! Képtelen vagyok ismét legmélyebb bánattal jelenteni, hogy az ő Felsége szomorú betegségének állapotján semmi változás nem történt.

„Örömmel adhatom tudtotokra, hogy

a' külső Udvaroktól folytában veszem az azon barátságrol való bizonyossáttételt, mellyel ők ezen ország eránt viseltetnek, 's a' közönséges tsendesség' fennállása eránt való ohajtásoknak kinyilatkozttatását.

„Telyes köszönettel megismerem azt a' figyelmet, mellyet azon külömkülömb tárgyakra fordítottatok, a' mellyek előtekbe terjesztödték. Különös megnyugtatódásomra saólgál az az eszköz, melly szerént az én jóvallásomra a' Status' vallásának isteni tiszteletre kívántató épületeit számosittatni megrendeltétek, 's bizodalmasan reménelem, hogy ezen eszköznek a' nép' kegyességéhez 's erköltsiségéhez idvességés befolyásai fognak lenni. (Száz új templomoknak épittetéséről tett ezen Parlamentum rendelést).

„Alsó házhéli Uraim! Köszönetemet teszem néktek azon pénz-segedelmekért, mellyeket nékem a' Státus' folyó esztendei szükségereire határozttatok, 's nagyon helybe hagyom azon végzéseiteket, mellyeket a' még állandóvá nem tétetett adóságoknak lejjebb szállittatásokra nézve tettetek. Örvendek, hogy jelenthetem, hogy a' Státus' jövedelmei meg nem szünő sikeresülés' állapotjában vagnak.

„Lordjaim és Uraim! Ezen ülésnek berekesztésekor a' czéllal megegygyezőnek tartom tudtotokra adni, hogy én ezen Parlamentumot haladék nélkül eloszlatni akarom, 's új Parlamentumnak össze gyűlése eránt akarok parantsolatot adni. Ennek alkalmatosságával meg nem tartóztathatom magamat, hogy figyelmeteket arra a' nagy változásra ne fordittsam, a' melly ezen országnak 's egész Európának állapotjában azolta történt, hogy benneteket ezen helyen legelőbbször egygyütt találalak. Akkor annyira kiterjesztette vala a' közönséges ellenség' uralkodása magát a' száraz Europai országokon, hogy sokak már minden néki való ellentállást hijábavalónak lenni állittottak,

és hogy többé semmi reménség nem lehetne. Valósággal csak is Európa' legtavolabb lévő végén lehetne néki hathatósan ellene allani. Azon példátlan iparkodások, mellyekre ti nekem módot szereztek, hogy azon országokat, mellyek a' magok függetlenségeért nemes indulattal verekedtek, segíthessem, 's az a' bátorság, a' melly néhány nemzetekben fellobbant vala, megszabadíták végezetre a' száraz Európát a' mind azok között legkegyetlenebb és legterhesebb tirannusságtól, mellyek alatt ő valaha nyögött, és én oly szerentsés valék, hogy legditsőségesebb módon végzém-el azt a' tusakodást, melly mind azok között legvéresebb vala, mellyeket Európa századoktól fogva kiállott. Ezen tusakodás, a' melly ily sok esztendőig tartott, kiváltképpen pedig azok a' nagy iparkodások, mellyek annak véget vetettek, valamint nállunk úgy egyéb Európai országokban is, belső terheket és inségeket hagytak hátra. Mindazonáltal én, ambátor azon szorongattatások által, mellyek között utoljára valának az ő Felsége' alattvalóji, mélységesen megilletődtem vala, megrettenés nélkül tekinték a' jövődöre, a' midőn bizodalمامat, Britannia' segedelmekútfejeinek állandóságába, a' békeség' visszatérése 's tartóssága által remémltethető könnyebbülésekbe, 's a' nemzetnek türedelmességébe, közönséges jó indulatjába, és feljebb-feljebb törekedő erejébe, helyheztettem. Meg se' tsaltak reménségeim. Az Ország' belső tartományáiban sikeresülni mutatja magát a' boldogság, 's naponként való gyarapodással biztat. Telyesen meggyőződött vagyok affelől, hogy az ő Felsége' minden rendű alattvalójinak tartós egyenessége, 's az ő iparkodásaik, a' nemzeti boldogságnak ezen szüntelenül szaporodó jeleit, valóságokká fogják tenni, midőn a' törvények eránt való engedelmisséget 's a' Constitútzio eránt való hajlandóságot,

melly minden boldogságunknak kútfeje, erősítik és terjesztik."

Elvégezvén beszédét a' Régens Princz, utánna a' Fő Cancellarius szollalt-fel, mondván: —

„Lordjaim és Uraim! A' Régens Princz ő Királyi Hertzegsége' akarattja és parantsolatja a' Király' ő Felsége' nevében és részéről, az: *hogy ezen Parlamentum mostan eloszlattassék; melyhezképpest ezen Parlamentum el van oszlatva.*

* * *

Azóltá, hogy ezen eloszlatás megtörtént, tele vannak a' Londoni újságlevelek azoknak neveikkel és magokajánlásával, a' kiknek kedvek van arra, hogy a' következő Parlamentumnak tagjává váloszsza őket a' nép. Többire mind *Whiggisták*, népgondolkozású emberek.

Hogy mit elkövessenek némelyek, azért, hogy magokat a' Parlamentum' tagjává valosztathassák, megítélhetni az itt következő megjegyzésekből. Sir Francis Burdett Westminster városa' képviselője volt a' most eloszlatott Parlamentumban. Helyette a' jövő Parlamentum' tagjává Hunt, a' nép' híres Orátora szeretné magát választatni. Hogy annál inkább megnyerhesse a' Választók' partfogását, ilyen hitet tett le a' Lord Májornál (a' Londoni Polgármesternél) —

„Alabb nevezett, Hunt Henrik, ezennel szabad akarattal és mindenek előtt megesküszöm, hogy a' Királytól vagy az ő Ministereitől, sem közvetlenül sem közvetéssel, sem a' magam' sem familiám' tagjai között valamelyik' számára, el nem fogadok és által nem veszek: semmi némü hivatalt, penziót, danátziót, jövedelmet, titulust, vagy valamely terreh alól való felszabadittatást. Azon iparkodni és dolgozni soha el nem mulatom, hogy véghez vihessem, hogy hazánkban minden férjfiú, a' ki 18-dik esztendejét eltöltötte, alkalmatosnak tartassék arra,

)(**

hogy a' Parlamentum' alsó házabéli képviselői választásban voksolási jussal birjon, 's több effélék. — “

„ Aláírta: Hunt.

Megtévéen Hunt ezen principiumoknak esküvés által való kinyilatkoztatását a' Lord Májornál, onnét egyenesen egy Politikusokból álló klubba vette útját, a' hol, a' hol elébb egy jó portzió Oratóri tűzélesztő spiritust bevévén, azután ismét hozzá fogott a' beszédhez, mellyel magát magasztalván Bourdettet kegyetlenül oltsárolta, egyebek között azt is mondván felölte, 's az ő több társai is véle egygyütt erősítvén, hogy bezzeg felválolna ő akár mi nagy hivatalt, tsak kínálnák-meg véle a' Ministerek.

Spanyol Ország.

Kadiksból Május' 21-dikén elevezett Amerika felé egy hajós sereg, a' melly 13 hajókból, úgy mint 1 fregátból, 3 kereskedő hajókból, és 9 szállító hajókból állott. Ezen utólsókon 2500 emberekből álló armáda ül. A' kereskedő hajók *Limába* vannak utasítatva. A' fegyveres népről azt tartják, hogy a' Morilló segítségére siet. A' rendelés, mellyel ezen hajós sereg útnak indittatott, le volt petsételve, és azt a' tengeren tsak bizonyos távolságra lehetett felnyitni. A' második expeditzió, melly nem soká ki fog ugyan tsak *Kadiksból* evezni, ennél még számosabb.

A' Londoni Ministeriális újságok, 's ezek közt név szerént a' *Kurir*, ismét néhány rendbéli tudósításokat adtak ki, mellyek egészszen ellene mondanak a' *Venezuelai* insurgensek' győzedelmeskedésének, 's azt erősítik, hogy *Bolívár* nem tsak tökéletesen megveretett, hanem maga is megsebesedett 's azután elfogattatott volna: az ellenkező részen lévők pedig, 's ezek közt névszerént a' *Morning Chronicle*, azt mondják, hogy ők a' Kiralyi seregeknek ezen győzedelmes-

kedéseikből semmit se' hisznek, mert nékiek vagynak *Trinidadból* Aprilis' 6-dikán, *Sz. Barthelemiből* April. 13-dikán, és *Jacquemelből* Aprilis' 15-dikén indúlt tudósításaik, mellyek mind azt erősítik, hogy *Morillo* *Valencziába* bezáratott, és hogy *Bolívár* mindenütt győzedelmes. — Illy ellenkezők lévén a' tudósítások, legjobb leszen ezen tárgyakra most bővebben ki nem botsátkozni, hanem egy kevésse várakozni, mert mint eddig mindenkor, úgy most is nem soká ki fogja fejteni az idő az egész valóságot.

Buenos Ayresi egyesült Státusok.

Don Puyeredon Márton János, ezen *Szabad Státusok'* Elölülője, a' jövő három esztendőkre újabban megmarasztatott.

Északi Amériikai egyesült Státusok.

Hogy ezeknek seregeik, az alatt, hogy a' *Seminoles* nemzetnek üldözésében foglalatoskodtak, *Sz. Mark* nevű várost és várat *Napkeleti Floridában* elfoglaltak, megvalóságosodott. Az ott lévő *Spanyol* Kormányozó ugyan eléggé protestált ennek elfoglaltatása ellen: de semmi fegyver ereje nem lévén protestálásának fontosságára, semmit se' nyert protestálásával.

H a y t i.

A' *Pethion* helyébe következett Elölülő, *Boyér*, már tudósította az *Északi Amériikai egyesült Státusok'* Elölülőjét a' történt változásról. Igy fejezi ki magát tudósításában: — „Az a' meg nem zavartatott tsendesség, mellyel az Ország-lási változás véghez ment, meggyőzheti az *Északi Amériikai Státusokat* ezen már esztendők sorától fogva fennálló *Respublikának* állandósága felől. Ennek alább nevezett feje semmit se kívánhat inkább, mint azt, hogy az *Északi Amériikai hatalmas Respublikával* egygyességben él-

tokig be égette: a' ki tsakugyan életben maradt, 's hat heti szenvedés után helyreállított. A' Párisi öntöt semmi sérelem nem érte.

Orosz Birodalom.

A' Császári Udvar Moskauból Junius' végére Petersburgba visszaérkezni szándékoszt. Oda várták Moskauból a' Pruszsus Királyt is.

A' Pétersburgi újságban ilyen Császári Manifestum jött-ki: — „Isten' kegyelméből Mi Első Sándor Császár etc., etc., etc., minden hűséges alattvalóinknak hírül adjuk: hogy a' mi kedves Sogoraszonyunk *Alexandra Fedeorowna*, Nagyherczegné, April. 17-dikén (29-dikén) nekünk unoka-ötsét 's magoknak ő Nagyherczegségeknek fiat szült, ki Sándor nevet kapott a' keresztségben. Cs. házunknak ezen szaporodását úgy nézzük, mint a' Mindenható' áldásának, melly reánk és birodalmunkra illy gazdagon kitöltetik, kettős zálogát, és mi, a' midőn ezt hűséges alattvalóinknak hírül adjuk, meggyőződtek vagyunk affelől, hogy ők a' magok buzgó imádságaikat, azért, hogy az új Szülött szerentsésen felnevekedjék, és mindenben, a' mi a' hitnek megerősítésére 's a' haza' ditsőségének 's boldogságának terjesztésére szolgálhat, öregbedjék, a' mi imádságunkal öszszetsatolják. Egyéberánt parantsoljuk, hogy ezen mi szeretett unoka-ötsénket, a' hol illik mindenütt ekképpen nevezzék: Ő *Császári Hertzégse és Nagy Hertzeg*. Költ a' mi fő szállásunkon *Starokonstantinow* városában, Aprilis' 22-dikén (Máj. 4-dikén), a' Kristus' születésének 1818-dik, 's Országlásunknak 18-dik esztendejében. —“

„Sándor.

„Miklós Nagyherczeg ekképpen irt a' fija' születésének alkalmatosságával Augustin Érsekhez: — „Életemnek legnevezetesebb határozású időpontját, a'

gyenge halandókban lakó félelemmel 's az igaz hívő keresztyénekben lakó reménységgel szemlélttem elközelíteni. Nem tudván, hogy örömet határozott - é nekem a' Gondviselés avvagy szomorúságot, egy fogadástétel által erősítém - meg lelke-met, 's elszánással vártam, a' mit az ur' akarhatja reám nézve rendelni fog. Tettett a' Gondviselésnek, hogy azon örömmel élnem megengedje, hogy Atya lehessek, 's hogy nekem az Anyát és Fijut megtartsa. A' köszönetnek kifejezése szükség felett való arra nézve, ki a' szíveket vizsgálja, de szükséges az azáltal keresztüljárattott mejjnek. A' fogadástétel, melynek teljesítése már most szívemen fekszik, egy Kápolna, mellyet én az Uj-Jerusalem' templomában, a' Newsky Sándor tiszteletével, építtetni akarok. Ez egy szerentsés Atyának alázatos áldozatja lesz, ki a' maga legbetesebb javát, a' maga Feleségének 's Fijának boldogságát, a' mindenható Atyának ajánlja. Érsekséged nekem már most, szívem' ezen betses kívánságának betöltésében segítségül 's útmutatóul fog lenni. Azon oltár' lábainál, mellyet az Atya' háládatossága építtet, szívbeli imádságok botsáttassanak fel az egekre az Anyáért és a' Fijáért! Szaporítsa a' Mindenható az Érsekséged' napjait önnön boldogságára, a' Császár' szolgálatjára, 's a' haza' javára. Midőn én annak áldásáért, az Érsekséged' és magam' számára könyörgök, maradok, etc.

Az a' Kurir, kit a' Császár Odessából, mint már említettük, Párisba küldött, egyszersmind a' Szent Andrá's' Rendjét is ajándékba vitte Hertzeg Richeleunak a' Frantzia Siatusministernek.

(Az az Uj-Jerusalem' temploma, melly itt említettik, Moskautól néhány mértöld távolságra a' Petersburg és Smolensk felé vivő utak között esik, melly egészen a' Jerusálemi Sz. Sir' temploma' formájára van építtetve, 's most arról lett nevezetessé, hogy midőn a'

Frantziák 1812-ben Moskau körül, mindent elpusztítottak, ezt épen hagytak).

Moskau körül az idén oly hamar kitavaszkodott, hogy ilyenre a' legidősebb emberek nem emlékeznek. Aprilis' közepén már szárba indult volt a' gabona, 's a' mezők virágoztak.

Lengyel Ország.

A' *Lengyeleket* ismét megfosztá a' halál egy nevezetes emberektől, kinek neve a' lefolyt hosszas hadakozás alatt az idő' hérosai között diszeskedett. E' vala Senátor-Wojwoda 's Lovasság' Generalisa Dombrowsky, egy derék katoná. Jun. 6-dikán rövid betegeskedés után, a' Poseni nagy Hertzegségben lévő jószágában, Winnagorában, múlt-ki a' világból.

Elegyes Dolgok.

A' Spanyol Király a' maga Udvari Predikátorát 's a' Capucinus Szerzet' Generalisát Solchaga Ferentzet, első rangú Grandesi méltóságra emelte, ki is Május' 30-dikán a' Király' neve napjának innepén tette-fel legelőször a' Király előtt a' Grándesi kalapot,

Egy igen gazdag, 's ifjú, a' De-la-Rocea Hertzegi familiából való kisaszszonyt, klastromba záratott a' Spanyol Király, azért, hogy egy oly nemes ifjúhoz akart feleségül menni, kit ő Felsége nem tartott hozzávalónak.

B é t s.

Ma ismét környülállásos tudósításokat kapánk az Udvari újságban, Császár és Császárné ő Felségeknék vissza felé való útozásokrol: de a' mellyeket már ma kiadni nekünk lehetetlen lévén, tsak annyit jegyezhetünk ide belőlök, hogy

ezen tudósítások már Junius' 21-dikéig terjednek, a' melly napon ő Felségek estvére, kivánt jó egészségben, Károlyvárra (Karlstadtba) érkeztek, 's nagy örvendezéssel, harangok' zugásával, 's ágyuk' durrogásával fogadtattak.

Ő Cs. Fő Hertzegsége Magyarország' Palatinusa, Jun. 18-dikán Schaumburgból *Frankfurtba* érkezett.

Az Alsó Austriai Kormányozó Széknek Jun. 18-dikán kijött *Circularéja* által, a' Magyar és Gallitziai dohányért, a' tobákért és felpipázni valóért, fizetendő vám, a' folyó 1818-dik esztendő Juliusának 1-ső napjától fogva, egy mázsától két forintra szállítottatott-le.

Ugyan ezen esztendő Juniusának 17-dikétől fogva az értzpénz' kivitelének minden megszorittatása megszüntetődött; pénzkiviteli passus nélkül ki lehet vinni; tsak a' posta szekeren való pénzkiküldést illő Regálék' rendszabásai állanak tovább is fenn.

H í r a d á s.

Holitschban, Magyarországon, a' Cs. K. Ösi és Familiai jószágok Fő Igzgatása által, ezen esztendőben, Augustusnak 24-dik és 25-dik napjain, feles számú eredeti Spanyol hágó kosok, és több mint 2000 darab, a' tenyésztetésre alkalmas anya, 's egyéb jó-kóri juhok, számos fejő tehenekkel 's borjakkal egyetemben, kótyavetye' után fognak a' többetigérőknek, kész pénzel való fizetésért, eladattatni. —

A' kótyavetye a' feljebb mondatott napokon, a' szokott rendtartás szerént dél-előtti 9 órakor fog a' Holitsi Cs. Kir. nyári kastélyban véghez menni. Költ Bétsben Junius' 11-dik napján, 1818.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —

Jun. 26-dikán 246½ — 27-dikén 244¾ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Minden magyar érzésű Magyar kedvesen fogja a' Magyarországi levelekben olvasni a' nemzetiség' előmenetelesülésének ezen új bizonyságait: —

Pesten Concerteket kezdettek adni a' muzsika' kedvellőji, oly czéllal, hogy ezen szép mesterségnek valóságos szép izlés szerént való gyarapodása a' Magyar két fő városokban is eszközödjék. Hogy az iparkodás annál sikeresebb legyen, társaságba állottak az ahozértők. A' tagok kétfélék: *Munkálódók* és *Halgatók*. Minden két hétben össze szoktak egyszer az úgy nevezett *Hakker* szalába gyülekezni, a' hova a' Társaság' előjárójának engedelmével botsáttatnak-be azok, kik a' muzsika' halgatásban gyönyörnek. Már néhányszor történtek ily öszszegyülekezések minden jelenlévőknek nagy meglepedésekre.

Még ennél is közelébből illeti 's buzditja magyar nemzetiségünket az a' tudósítás *Aradrol*, hogy ott Jun. 16-dikán új fény derült fel a' Magyarok' egén. Azon társaságoknak, mellyek Pesten, Nagyváradon, Kolosvárt 's másutt is, egyegy darab ideig a' közönséget theátrumi játékok által vidámították, 's a' köz izlést finumították, számos tagjaik, *Aradra* gyülekezvén, mintegy megújított erővel 's egygyesített iparkodással ismét hozzáfogtak sokáig nem folytathatott munkájukhoz. Éppen közgyűlés volt, midőn a' mondott napon a' Kilenyi úr' kormányozása alatt először jádzott a' tisztelt Társaság. Jádzotta *Első Mátyás Király*' Választását, diszes ruházatban 's illő czifrasággal, azon Ó-Aradi theátrumon, mellyet Kereskedő Hersel úr mostanság három emeletre építettett. Az előkelőbb *Német*,

*Rác*z, *Örmény* és *Oláh* népbéliek, kétszeresen is jószívvel megfizették a' jobb ülőhelyeket, 's vetélkedni lattattak a' Magyarországgal. — Adja Isten, hogy sok követőjök találtassanak, 's ezen nemzeti nemes vetélkedésben állhatatosok legyenek!

E r d é l y.

Zilah Junius' 19-dikén. A' Tanulómivhelyek eleitől fogva úgy nézettet-hetvén mint a' Haza közönséges Plánta oskolái, azoknak tökéletesítésére, minden egyéb vélekedési külömbségek mellett, a' szép lelkek mindenkor egygyesített erővel törekedtek, 's fogyatkozásaiknak potolására, hathatós segedelmező kezeket is nyújtottak. Ilyen Plántaoskolája lévén a' Zilahi Refor. Gymnasium szinte két századoktól fogva a' több mint hetven Magyar helységekbe álló Szilágyságnak, valamint ez előtt ditsekedett Fejedelmi kegyelemmel, Nagy Méltóságok pártfogolásával: úgy most, midőn a' régiség által megavultt épületeinek újból való felállításában munkálódik, több nemes lelkű Méltóságokat van szerentséje Jóltévői között tisztelni. Háládatossági szent kötelességének esmeri közelebből itt a' Haza előtt alázatos köszönetét tisztelettel bemutatni Méltóságos Csik Sz. Királyi és Kraszna Hutkai Gróf *Andrássy Károly* úr ö Nagyságának, azon kegyes ajándékaért, melyben az egész épülethez megkivántató szálfákat, az építés folyása alatt pedig a' mész kementzékhez elégséges tüzi fát, szomszéd Uradalmából, egy minden tekintetben alkalmas helyről, assignálni méltóztatott. Boldog az ily Méltóság nemes tetteinek érzésében, halhatatlanul él emlékezete a' boldogított maradéknak háládatos szívében. — —

* * *

Vége az első Féllesztendőnek — melynek jelentése által arra emlékeztetnek a' M. Kurir' tisztelt Olvasóji, hogy rendeléseiket az újság eránt, kiknek tétzeni fog, minél előbb megtenni ne terheltessenek.

